

pol hektara vrtno zemlje, katero morejo zase obdelovati. Kmetje so sovjetsko oblast prisilili, da jim je to dala, ker drugače ni uspevalo kolkhozno delo. Rediti morejo po eno ali dve teleti, eno do treh svinj, do deset ovc ali koz, do dvajset panjev čebel in kuretnino.

Kolhozi

Sovhozi predstavljajo navadno zemljo bivših veleposestnikov ali zemljo za izgnance, katere uporablja sovjetska oblast za prisilno delo. Kolhozi so sestavljeni iz kmetov ene ali več sosednjih vasi. Za samostojna kmečka gospodarstva se sovjetska oblast ne zanima, ker so v bližnjem času tako obsojena na pogin. Sovjeti jim namreč nalagajo velike davke in dajatve ter jih spravljajo v tak položaj, da bi sami prostovoljno stopili v kolhoze.

Strašni čas kolhoziranja

Strašni so bili za ruske kmete dnevi, ko so sovjeti ustanovljali kolhoze. Vsi kmetje so bili razdeljeni v tri vrste. V prvi vrsti so bili kmetje (kulaki), ki so se dejansko ustavljali sovjetski oblasti; ti so bili aretirani in kot protirevolucionarji ustreljeni. Vse njihovo imetje je zasegla sovjetska oblast. V drugi vrsti so bili kmetje, ki so delali z najetimi delavci; ti so bili z družinami vred poslani na prisilno delo na sever Rusije ali v Sibirijo. Tudi njihovo imetje je zasegla oblast. Vsi drugi, ne veliki, a bolj premožni posestniki, so se morali izseliti iz svojega kraja, a vse njihovo premožje in nepremično imetje je oblast izročila krajevnim kolhozom. Vsi, ki so se morali izseliti, so smeli vzeti s seboj le en par spodnje, gornje obleke in obutve. Lahko si mislimo, koliko vrednosti so si v takih okoliščinah nagrabili komunisti pri preganjanem ljudstvu! Na tisoče in tisoče ljudi je bilo ubitih ne samo od sovjetske oblasti, marveč so si vsled obupa tudi sami jemali življenje.

Znan komunist se je izrazil, da je v zvezi z uredbo 1. februarja 1930 moralo biti uničenih do pet milijonov kmetov (Social. vestnik, št. 6-7, 1930, str. 17). Število »brezprizornih« v Rusiji se je naenkrat podvojilo. Kmetje so se na mnogih krajih

Top proti tankom so preizkušali kolonijalni vojniki v Londonu ob priliki kronanja angleškega kralja Jurija VI.

vzdignili, a ker niso bili organizirani, jih je sovjetska oblast lahko potlačila.

Tako postopanje sovjetske oblasti do kmetov je imelo za posledico strašen nered v poljedelstvu z ozirom na žetev leta 1930. Da bi se stvar popravila, so začeli voditelji boljševikov pisati v listih, da so krajevne oblasti prestrogo postopale s kmeti in da vsak, kdor hoče, lahko izstopi iz kolhoza. Toda kako bodo izstopili, ker so ves inventar morali dati kolhozom in zdaj ga niso več smeli s seboj vzeti? To je bil le pesek v oči. Kmetje so pa verjeli, so delali in letina je bila dobra. Ko je bila pa žetev spravljena, je bilo vse preklicano in začelo se je staro nasilje. Kmetje so bili vsi zbegani in niso imeli veselja do dela. Nastala je lakota leta 1931 in še bolj leta 1932. Dne 7. avgusta 1932 je izšla postava, vsled katere je bil kmet izpostavljen strašnemu nasilju. Če je lačen kmet vzel v kolhodu nekaj zrnja, je bil ustreljen ali izgnan v taborišče za prisilno delo. Leta 1933 je jud Steinhart ustanovil po vsej Rusiji deške oddelke, imenovane »lahka kavalerija«. Ti dečki so prejeli od oblasti denar, obleko in posebne znake odlikovanja. Za to so morali ovajati oblastem kmete, ki so v kolhozih vzeli kaj zrnja ali drugih reči. V »lahko kavalerijo« so sprejemali pionire od 12 do 16 let, pa tudi »oktjabrjate« od 8 do 12 let.

Taki otroci so ovajali oblasti lastne starše in sorodnike, če so spoznali, da so vzeli kaj kolhoznega zrnja. Sovjetski listi so dostikrat opisovali »junaška dejanja« takih otrok. »Pravda« z dne 20. junija 1934 opisuje tako dejanje pionira Proši Kobulina, ker je naznanil lastno mater, da je ukradla zrnje, katero bi se bilo moralo posejati. »Izvestja« poročajo dne 28. marca 1934, da je pionirka Olja Balikina naznanila lastnega očeta, da je kradel kolhozno zrnje. Oče je bil seveda strogo kaznovan. Sovjetska oblast potrebuje mnogo zrnja za mesta, za vojaštvo in delavce. Zahteva ga od kolhozov in dostikrat preveč, da kolhozom premalo ostane. Poleg tega pa še pritiskajo vremenske nesreče. Kmetje sami pa tudi nimajo zanimanja za delo v kolhozih. Zato ni čudno, da se v Rusiji vedno oglašajo glad zdaj v tem, zdaj v drugem okraju. »Moč« z dne 18. IV.

poroča, da letos preti glad gubernijam ob veliki reki Volgi. Take so gospodarske razmere v sovjetiji. Da bo naše ljudstvo o tem poučeno, priobčujemo to poročilo po »Vestniku r. t. k.« št. 2. A. K.

Poslednje vesti.

Politične novice iz drugih držav

Iz španske državljanske vojne — Nevarev mednarodni zapletljaj

V noči na zadnje soboto je bombardiralo katalonsko prestolico Barcelono 15 minut več nacionalističnih bombnih letal, katera so vrgla na mesto krog sto ton bomb največjega kalibra. Napad iz zraka je silno prestrašil prebivalstvo, ki se je zateklo v kleti ter v pripravljena podzemeljska kritja. Ubitih je bilo sto ljudi, 150 ranjenih. Porušenih je mnogo velikih stavb. Nastal je na več krajih požar. Republikanskemu protiletalskemu topništvu se je posrečilo, da je sestrelilo eno nacionalistično bombno letalo. — Rdeči bombni letali, ki sta krožila nad Balearskim otočjem, sta vrgli več bomb na nemško oklopnjako »Deutschland«, ki je bila zasidrana pred otokom Ibiza in pripada mednarodnemu brodogovju, katero nadzira španske vođe radi dovoza vojnega materiala. Bombardiranje iz zraka je zahtevalo na nemški ladji 24 mrtvih, 19 pomorščakov in podčastnikov se bori s smrtjo, 64 mož je bilo ranjenih. Zadetki so bili radi tega tako izdatni, ker so bili mornarji zbrani v obednici, kamor je zadela med 6. in 7. uro zjutraj 29. maja bomba iz rdečega letala. Letali sta vrgli v celem 12 bomb. Koj po bombardiranju je zapustila »Deutschland« luko otoka Ibiza in je odplula v Gibraltar, kjer je odala ranjence v angleško bolnišnico. — Pri otoku Malorca so rdeči bombardirali iz zraka italijansko bojno kontrolno ladjo. Več bomb je zadelo častniško kabino. Ubitih je bilo šest častnikov, poveljnik in več častnikov je bilo ranjenih. — Z omenjenim bombardiranjem so izzvali španski rdeči morje ogorčenja v Nemčiji in Italiji. Nemčija in Italija sta 30. maja po svojih zastopnikih pri odboru za nevmešavanje v Londonu zagrozili, da bosta sami napravili red, ker so se držnili rdeči brez povoda napasti njuni kontrolni ladji. Nemčija in Italija sta grožnji izpolnili na ta način, da sta izstopili iz londonskega odbora za nevmešavanje in so nemške vojne ladje 31. maja zjutraj bombardirale utrjeno rdečo luko Almera in poslale v njo 200 granat. Itali-

V bolnišnici indijskega mesta Kalkuta se zdravi Ahmed Kadri iz Afganistana, ki je star 123 let. Bestkrat je bil oženjen, je oče 29 otrok in njegov najstarejši sin je star 90 let.

Ivana Reitsch, nemška jadralna letalka, je bila imenovana od ministra za letalstvo Göringa za kapetana.

janjsko ministrstvo je izdalo nalog, da bodo italijanske ladje streljale na letala in ladje valencijske vlade, ki bi se skušala približati italijanskim vojnim ladjam. Vse je prepričano, da ima pri najnovejših zapletitajih v španskih vodah svoje prste vmes sovjetska Rusija.

Odstop japonske vlade. Odstopila je vlada generala Hajašija, ker se ni mogla vzdržati napram skupnemu nastopu parlamentarne večine.

Domače novice

Občni zbor Sadjarskega društva za Slovenijo. Zadnje nedeljo se je vršil v Mariboru redni občni zbor Sadjarskega društva za Slovenijo pod vodstvom predsednika g. Humeka. Društvo šteje 250 podružnic in so bile skoro vse zastopane po svojih delegatih. Na predvečer občnega zбора je imel drevesničarski odsek sestanek v Vinarski šoli, katerega je vodil odsekov predsednik g. Dolinšek iz Kamnice. Sadjarsko društvo je na občnem zboru izvolilo svoj odbor.

Nenadna smrt. Nenadne smrti je umrla v Mariboru 36letna Elizabeta Kurnik, žena bančnega uradnika. Težko prizadeti rodbini naše sožalje!

Društvo rejec malih živali Maribor priredi v dneh od 3. do 6. junija veliko razstavo malih živali, produktov, literature in predmetov, kateri se uporabljajo v rejli malih živali. Razstava bo nameščena v prostorih pivovarne Union. Čisti dobilek je namenjen za nabavo živali, katere deli društvo brezplačno med revne člane in s tem pospešuje rejo malih živali za napredek gospodarstva malega človeka.

Zginil brez sledi. Med novicami poročamo, kako je 17letni čevljarški učenec Simon Murko pri Ptujju nevarno obdelal z nožem svojo izvoljenko in je nato skočil v ribnik ter utonil. Po drugih vesteh je Murko po zločinu neznan kam zginil.

Zagoneten strel. Na povratu proti domu je bil zadet od strela iz zasede v obe nogi Franc Novak, 44letni viničar s Koga pri Središču.

Nesreče. Adolf Boznik, 32letni pekovski pomočnik, je padel v Mariboru s kolesa in se je hudo poškodoval na glavi. — Feliksa Pernavza, ki je zaposlen v kamnolomu nad št. Lovrencem na Pohorju, je podsulo in je dobil nevarne poškodbe na glavi. — 30letni lončar Jožef Jančič je zašel z levico v stroj za stiskanje ilovice, ki mu je poškodoval roko. Imenovani so se zatekli v mariborsko bolnišnico.

Obešenega so našli na Zg. Polskavi v trgovini 55letnega trgovca Ivana Skvarča.

Pojasnjen prvotno zagoneten umor. Spredaj poročamo, da so našli v mlinu umorjenega v Čabračah pri Škofji Loki 44letnega lesnega trgovca in posestnika Šinkovca. Radi tega umora je bil v Zagrebu aretiran in prepeljan v Škofjo Loko Jovan Stamenkovič, odpuščen granicar. Aretirani je priznal, da je zaklal Šinkovca v mlinu po naročilu žene umorjenega, ki mu je obljubila za zločin denar. Šinkovčeva žena so zapril. Preiskavo nadaljuje okrajno sodišče v Škofji Loki.

Avtomobilska nesreča. Med Pragerskim in Slov. Bistrico v Veleniku se je zadnje nedeljo prevrnil avto z mariborskimi izletniki. Dve osebi sta ostali nepoškodovani. Greta Rigler iz Studencev je dobila hude notranje poškodbe, njen brat se je pobil na glavi. Polskavski gasilci so prepeljali poškodovana v mariborsko bolnišnico.

Prireditve

Ponikva ob juž. žel. Naše katoliško prosvetno društvo vabi vse naše domačine in sosede, da s čim večjo udeležbo posetijo igro v petih slikah s petjem »Matic«, ki jo vprizori 6. junija ob treh popoldne pod žličarjevim kozolecem. Iskreno vabljeno, posebno naše drage mamice!

Odkritje spominske plošče pok. šolskemu upravitelju Antonu Porekar. Kakor smo pred kratkim poročali, bo pripravljani odbor bivših učencev in prijateljev pokojnega Antona Porekarja odkril v nedeljo 13. junija na šoli na Humu spominsko ploščo. Slovesno odkritje se bo vršilo po večernicah ob pol treh popoldne. Pri odkritju bo sodelovala mestna godba iz Ormoža.

Dopisi

Vurberg. Po dolgoletni in mučni boleznii je zaspala v Gospodu naša draga mamica in žena Marija Zajc iz Karčevine pri Vurbergu, katero smo spremili na zadnji poti 22. maja. Imenovana je hirala na pljučnici ter se je zdravila dalj časa v ptujski bolnišnici. Vse, kateri so jo poznali, prosimo, da ji je spominjajo v molitvi!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Cvetoči maj nam je nasul poslednje cvetje na letošnji šmarnišni oltar ter odšel preko trat in ravnic. Kot cvetka naših livad je dozorela za večni maj vzorna Marijina družbenica Matilda Munda iz Rakovec. Molče in vdano je nosila križ trpljenja za Gospodom zvesto skozi življenje, vedno vesela in zadovoljna, da je bila draga vsem, ki so jo poznali. Kako je bila priljubljena, je pokazal tudi njen pogreb minul ponedeljek, zadnjega maja, iz bolnišnice na mestno pokopališče v Ptujju. Dasi je smrt prišla nepričakovano, se je kljub delavniku zbralo ob grobu precej znancev in sodruženic, ki so prihitele štiri ure daleč. Pogreb je vodil g. prošt ob asistenci gg. stolnega vikarja iz Maribora in domačega kaplana. Mariji je zvesto služila v življenju, da je vedno bila vsem vzor. Zato jo je pa tudi v mesecu rož kot drag cvet vzela k sebi na večno plačilo.

Ščavnica. Našo vest o pretepu v Lešanah pri Apačah popravljamo v toliko, da je Ivan Žižek iz Lešan lažje poškodoval Jožefa Črnka in služkinjo Jožefo Androvič. Nikakor pa ne I. Žižek iz Ščavnice.

Cezanjecvci pri Ljutomeru. V nedeljo 6. junija bo zopet pomemben dan za našo občino. Imamo namreč ta dan občinske volitve. Vložena in potrjena je samo ena lista, in to lista JRZ. V še dobrem spominu so nam ostale volitve v letu 1933, ko so z vsem mogočim nasiljem in ponarejanjem zmagali — seveda na kakšen način — naši nasprotniki. Šele zdaj se je njihova moč prikazala v pravi luči, ko niso zmogli niti svoje liste sestaviti. Ogoljufali so nas takrat za znatno število glasov, za kar imamo kot dokaz izjave njihovih lastnih pristašev. Zato možje-volilci: zdaj je prišel čas, ko se bomo najlepše maščevali nad vsemi tistimi krivicami s tem, da bomo šli vsi do zadnjega volit našega Frančka Dunaja, odločnega in zavednega kmeta v Cezanjecih. Nobeden ne sme ostati doma, četudi je samo ena lista in nobene lažnive vesti od strani opozicije, kako je zopet padla vlada in kaj še vse, nas ne sme zbegati. Tako bomo najlepše manifestirali za ideje našega voditelja dr. Korošca, da bo tudi naša občina dokazala, da odobrava njegovo delo za naš narod. Še enkrat: v nedeljo vsi do zadnjega na volišče!

Stari trg pri Slovenjgradcu. Električno dobimo. Ta teden se vršijo predela za glavni vod, ki bo vodil skozi vso starotrško dolino proti Guštajnu. — Na binškoštni ponedeljek se je zgodil pri neki tukajšnji gostilni žalosten dogodek, katerega žrtve se zbiravi hudo poškodovana v bolnišnici, druge pretepače pa čaka zaslužena kazen. Kam pride mladina, ki se zbira po gostilnah, kjer kakor v posmeh našim vzgojiteljem hrešči harmonika v petek in svetek, kjer jim je policijska ura španska vas, kjer lahko najdete vse mogoče figure, le znamenja Križanega ne... Prosimo merodajno oblast, da napravi v tem oziru red, če ne drugače, pa z občutnimi denarnimi kaznimi.

MALA OZNANILA

Cenik malih oglasov.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Freklici, Poslano, izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se računa posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijavo, doplača iz Din 5.—, — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Pekovski vajenec, pošten, močan se sprejme, z vso oskrbo. Prednost imajo, kateri so se že učili. Naslov: Berlinger, pekarna, Vurberg. 825

Mizarski vajenec se sprejme iz dobre krščanske hiše. Vogrinec Simon, mizar v Radvencah, p. Ivanjci pri Gornji Radgoni. 823

Kositev dam na akord. Anton Puhalj, Rošpoh (Vinski dol), Maribor. 824

V župnišče išče službe kuharica-gospodinja, vajena vsega gospodarstva-gospodinjstva. Naslov v upravi lista. 812

Sprejme se dekile v gostilno za nekaj kavcije. Naslov v upravi. 815

Ženska, mlajša, za vse gospodinjstvo, se takoj sprejme. Košaki 40, pri Mariboru. 814

Iščem hlapca na deželo. Naslov v upravi. 805

Poštenega majerja, samskega, s kavcijo 1000 dinarjev, sprejemem. Naslov v upravi. 809

POSESTVA:

Kupim malo posestvo petih oralov v ravnini in dobrim poslopljem. Mici Srebotnik, Libelče. 818

Prodajam okoli devet oralov posestva blizu Maribora. Za izplačati 6000 Din. Naslov v upravi »Slov. gospodarja«. 811

Prodajam travnik štiri orale. Knuplež Neža, Zg. Gasteraj 17, Sv. Jurij v Slov. goricah. 813

RAZNO:

Hranilne knjižice vseh hranilnic in bank kupimo in izplačamo gotovino takoj. Bančno-kom. zavod, Maribor, Aleksandrova 40. Za odgovor za 3 Din znamk. 678

Mošna esenca, izvrstni izdelek za izdelovanje jako dobre in zdrave pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpošiljatev. Drogerija Ivan Pečar v Mariboru, Gosposka ulica 11. 810

Tudi vi, ker je malo denarja, kupujete v največji manufakturi Grajske starinarne, Vetrinjska 10, Maribor. 823

Žagano kolje 23 par, krajniki 2 Din odda Pistor, Mińska 18, Maribor. 817

Nova partija klobukov po najnižjih cenah je dospela iz Angleške! Pohitite! Sprejemam tudi popravila pod garancijo! Po brezkonkurenčnih cenah! Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. 820

Velika izbira moških in ženskih oblek, perila, nogavic najceneje Starinarna Julija Novak, Maribor, Krčevina, Aleksandrova 6. 819

Harmonij proda organist v Polju, pošta Podčetrtek. 821

Drug drugemu povejte, da se otvori v soboto 5. junija nova trgovina z ostanki »Pri starinarju« Koroška cesta 6. Tam kupite najceneje svilo, delen, cajg, tiskovino od 4.50 Din, belo, rjavo, plavo platno, volno od 10 Din, oksford, moške in ženske srajce, predpasnike, obleke, močne moške čevlje od 78 Din, brisače od 6 Din. 816

Vse vrste štipiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.